

Efeze 2,20-21 – Gods tempel in aanbouw, dat mogen wij zijn

Afscheidsdienst Hans en Janneke Burger-Niemeijer als predikant
en kerkelijk werker

Liturgie

Voorzang Ps 84 Psalmen voor nu Wat hou ik van uw huis

Stil gebed

Votum

Zegengroet

Zingen Ps 100

Wetslezing

Zingen Opw 369 Door uw genade Vader

Gebed

Lezen:

- Lucas 23,13-25

Zingen LB 192,1.2.6

- Efeze 2,11-22

Preek over Efeze 2,21-22

Zingen Gez 70

Kinderen

Zingen: Opw 268 Hij kwam bij ons heel gewoon

Gebed

Collecte

Zingen: Opw 710 Zegen mij op de weg die ik moet gaan

Zingen Wij danken u o God (Danklied op melodie gezang 141)

Zegen

Opmerkingen:

- Bij deze preek heb ik een pp-presentatie gemaakt

- Ik vind het prettig om het even van te voren te horen

wanneer deze preek ergens in een kerkdienst gelezen wordt. In mijn mailbox past altijd nog wel een mailtje: hansburger@filternet.nl

Preek over Efeze 2,21-22 – Gods tempel in aanbouw, dat mogen wij zijn

[dia 1]

1. Wat zijn we met elkaar?

Waar gaan we voor?

Het is goed om daar zo nu en dan bij stil te staan. Als je het daar samen over eens bent, wil je hetzelfde. Eén doel, dat inspireert. Kom op jongens, we gaan er voor!

Nu ik hier voor het laatst sta als predikant die in 'De Voorhof' werkt, wil ik daar met jullie bij stil staan. Janneke en ik moeten toch op z'n minst een poging doen om over ons graf heen te regeren.

Nee, dat is gekheid. Het gaat tenslotte niet om wat wij belangrijk vinden, maar om wat we in de Bijbel leren. Als ik hier in Franeker iets geleerd heb, dan is het dit: jullie zijn niet van mij afhankelijk, of van Janneke. Samen zijn we van de Heer afhankelijk!

Ik wil jullie vanmorgen wijzen op wat Paulus in Efeze 2 zegt. Waarom? Omdat hij hier naar mijn idee kernachtig neerzet wat we zijn: Gods tempel. Daar mogen we voor gaan.

En omdat het beeld van tempel voor mijzelf heel belangrijk is geworden. Terwijl ik tegelijk merk dat het een beeld is dat je moet uitleggen. Bijvoorbeeld laatst op de avond over liturgie: 'Het beeld van tempel zegt me niet zoveel.' Ik zal dus nu dat beeld graag uitleggen.

Wat is een tempel?

Je komt ze nauwelijks tegen. Je hebt ze wel in Nederland, boeddhistische tempels bijvoorbeeld. Bijvoorbeeld de Fo Guang Shan He Hua Tempel in Amsterdam [dia 2] Waarvoor zijn die er?

Boeddhistische tempels zijn bedoeld als bron van vrede en inspiratie. Hier vind je hopelijk de vrede van Boedda. Je kunt er mediteren. Het is een plek waar het boeddhisme wordt uitgedragen en je erover kunt leren.

Efeze had zo ook haar tempels. Zegt de naam Demetrius jullie iets? Hij was een zilversmid in Efeze en hij verkocht soevenirs: zilveren tempeltjes van de godin Artemis; die heette ook wel Diana. Die tempel van Artemis [dia 3] was wereldberoemd. Een van de zeven wereldwonderen in de oudheid. Artemis was een moedergodin, de oerbron van de dingen. Er kwamen jaarlijks duizenden bezoekers op af. Ze kwamen allemaal naar Efeze om Artemis te vereren. 'Groot is de Artemis van Efeze!' Zo riepen ze het, lees het maar eens na in het verhaal over Demetrius. Het staat de Bijbel, in Handelingen 19.

Ze wisten dus heel goed wat een tempel was, in Efeze.

2. Zo'n tempel is de kerk. En dan gebruikt Paulus het woord 'naos'. 'Naos' [dia 4] in het Grieks betekent tempel, maar dan vooral het hart van de tempel: kijk maar op de plattegrond van de Artemis-tempel in Efeze. Daar waar je komt om te offeren, te bidden. Daar stond het beeld van Artemis van Efeze.

Wat is dus de functie van een tempel?

In een tempel vind je de god of godin. Je kunt er naar toe gaan en hem daar vinden. Je kunt er bidden. Je kunt die god daar vereren. Je zoekt er de rust en de vrede van die god. En het dienen van die god of godin wordt er uitgedragen. Je kunt er leren over hoe dat gaat. Zo was het in Efeze, zo is het nu nog in tempels.

En zo is het dus ook met de kerk.

Waar is God? Bestaat God?

In onze wereld zijn veel mensen die het niet weten.

Waar zoek je God dan? In zijn tempel.

Voor de mensen in Efeze was dat zo helder als wat.

En dat is dus precies wat wij mogen zijn.

In een wereld waar God ver weg lijkt. Waar mensen twijfelen of God er is. In die wereld wil God een tempel hebben. Wij mogen die tempel zijn. Dat zegt Paulus. Wij, gemeenschap van christenen wereldwijd en ook hier in Franeker, wij zijn de tempel van God. [dia 5] De plek waar mensen God zoeken – en waar God zegt: hier laat ik mij vinden.

Hier wil God komen wonen. [klik] Wij mogen dat binnenste van het tempelcomplex zijn waar God zelf wil zijn. Het heilige zelf.

Hier kun je God dus ook vinden. [klik] Hier wil God zich laten vinden. Ga hier naar toe, als je Mij zoekt, zegt hij zelf.

Hier kun je tot God bidden. [klik] En als je niet weet hoe je moet bidden, dan zijn er hier mensen die je kunt vragen: bid voor mij.

Hier kun je God vereren. [klik]. Hem danken. Hem zeggen hoe geweldig je hem vindt.

Je vindt er de rust en vrede van God. [klik] Christus geeft zoveel vrede, tussen God en mensen, tussen mensen onderling. Die vrede vind je hier. Niet van Boedda, maar van de levende God.

En je kunt er leren: wie is die God? Hoe kan ik Hem vereren? [klik] Hier is onderwijs uit de Bijbel. Hier wordt het christelijk geloof uitgedragen en uitgelegd.

Dat is een tempel: in een niet meer christelijke wereld de

plek waar je God kunt vinden. [dia 6]

3. Hallo zeg. Wat denk je dat je bent? Is dat niet veel te pretentieus?

En klopt het wel? Loop ze allemaal nog eens langs. [dia 7]

Soms vroeg iemand me: is de Heilige Geest hier wel?

God hier vinden? Zijn mensen God juist in de kerk niet kwijtgeraakt?

Bidden – hoe goed zijn we daar eigenlijk in?

Vrede en rust? Kijk eens hoe moeilijk het is om in de kerk elkaar niet kwijt te raken. Of om elkaar in de kerk te vergeven. Hoeveel kerken zijn er niet...

Wat heb jij in de kerk leren kennen? Een systeem, of inderdaad God zelf?

Dat zijn terechte vragen. Na 2000 jaar christendom lijken ze voor ons scherper dan voor Paulus. Maar was het voor Paulus zoveel anders? Lees Paulus' brieven – conflicten genoeg in zijn tijd. Gods vrede spreekt nooit vanzelf.

Maar waar komt volgens Paulus die tempel vandaan? [dia 8]

In Christus ligt de bron van het gebouw. God zelf is aan het bouwen.

Dat zie je eerder in Efeze 2. Zondige, dode mensen krijgen nieuw leven. [klik]

Paulus zegt dat Christus onze vrede is. Vrede tussen Jood en heiden. [klik]

Christus brengt ook vrede tussen God en mensen: Hij doodt de vijandschap. Hij zorgt dat we bij God de Vader kunnen komen. [klik]

Jezus is ook de hoeksteen van het gebouw. [klik]

En kijk hoe Paulus de nadruk legt op Christus in vers 21 en 22: [dia 9]

Vanuit hem groeit het hele gebouw, steen voor steen, uit tot een tempel die gewijd is aan hem, de Heer, in wie ook u samen opgebouwd wordt tot een plaats waar God woont door zijn Geest.

Dat ze toen in Efeze een tempel voor God mochten worden, was totaal onverwacht.

Dat wij het nu zijn is even verbazingwekkend.

Zelfzuchtige verlangens? Je komt ze in ons net zo goed tegen.

Dingen waar God boos over is? Ook wij moeten eruit weggetrokken worden.

Het is allemaal een geschenk van God.

Wij kunnen hier niet gaan staan om ons te laten voorstaan op onze daden. Janneke en ik ook niet.

Het klinkt op het eerste gezicht misschien pretentieus.

Maar Efeze 2 heeft een heel andere toon: verbazing. Verwondering. Wie had dit verwacht?

En: er wordt gebouwd – door God. God zelf is aan het werk.

God was hier aan het werk voor Janneke en ik hier kwamen.

God werkte toen wij ons hier probeerden in te zetten.

En God gaat verder als wij hier niet meer werken.

4. Wij zijn samen gemeente dankzij God!

Ondanks alles: als Gods tempel – dat is het goede nieuws. Door ons wil God in deze wereld te vinden zijn!

Stel dat je buurvrouw of je collega op zoek is naar God. Dat

kan allerlei redenen hebben. Een indrukwekkende ervaring. Een ontmoeting met een christen die aan het denken heeft gezet – omdat je in die christen God aan het werk zag. Een crisis. Een fase van bezinning.

Zoek jij God? God is niet de grote afwezige! God wil te vinden zijn – via mensen die samen zijn tempel zijn. Het gaat niet om een gebouw. Het gebouw is maar een voorhof. Het gaat om ons, de mensen in het gebouw. Wij samen worden door God gebouwd tot een heilige plek waar Hij aanwezig wil zijn. [dia 10] Waar je naar Hem toe kunt gaan. Om te bidden. Om Hem groot te maken.

God wil ons als zijn tempel, christenen die Jezus volgen en die samen zijn gemeente vormen. Overal en ook in onze gemeente. Of je bij Jezus hoort of niet, daar kun je voor kiezen. Maar kies je voor Jezus, dan leer je in het NT: dan kies je ook voor een plek als steen in Gods tempel. Dat voorrecht hoort erbij!

Een voorrecht? En als mensen op zoek zijn naar God, naar spiritualiteit, komen ze juist niet in de kerk! Dan zoeken ze het ergens anders.

Dat kan kloppen, maar het hoeft niet. Juist daarom komt het erop aan: hoe wij samen stenen zijn in die tempel van God. Want God bouwt verder – twijfel daar niet aan!

Wees dus samen een tempel. [dia 11] Door Gods aanwezigheid niet onzichtbaar te maken. Door God niet uit je leven weg te duwen. Maar door te verlangen dat heel je leven toegewijd is aan God, [klik] en vanuit dat verlangen keuzes te maken. 'Heer, hoe kan ik helemaal voor u leven? Waar wilt u mij hebben?'

Door te leren wat het is om te bidden en samen God te eren. [klik] Dat de eerbied voor God in onze gemeenschap te proeven is. Wees blij met God. Enthousiast. Dat ze zeggen: 'Je merkt dat jullie onder de indruk zijn van God'.

Door de vrede van God te belichamen [klik] – zoals God met ons omgaat, zo gaan wij ook met elkaar om. Wij vergeven elkaar. Zoals God van ons houdt, zo willen wij van elkaar houden. En mensen die hier zijn merken dat – dat is een plek waar liefde woont.

Als ik dat zeg, dan kijk ik ook met pijn terug op de afgelopen jaren. Het doet pijn als in een proces van zoeken naar verzoening dingen gebeuren die oude wonden juist open halen. Geloof het: God is er: bij Hem is meer vrede en meer vergeving; meer liefde, meer genezing dan wij tot nu toe ervaren hebben. Hij is een overvloedige bron van al het goede!

Het is mijn verlangen voor ons als gemeente, dat er een moment komt dat niemand zich meer aan de zijlijn voelt staan. Dat iedereen hier aan de avondmaalstafel samen het lichaam van Christus eet. Lieve mensen, we zijn op weg naar de complete verzoening!

Laat dit een plek zijn waar mensen de rust en de vrede kunnen vinden, niet van Boedda, maar van de levende God.

En door steeds weer ruimte te maken voor nieuwe stenen. [klik] Wil je meedoen en Jezus volgen, God groot maken? Kom erbij! Het gebouw is nog niet af. God is nog steeds aan het bouwen en daar gaat hij ook mee door. En dus zijn nieuwe stenen welkom. Nodig. Kijk eens om je heen. Het gaat niet alleen om ons clubje. Dat wij een leuke gemeente zijn. Dat wij financieel de zaak op een rij hebben. God is met iets groters bezig: daarvoor zijn nieuwe stenen nodig, nieuwe mensen.

Daarom is gastvrijheid zo belangrijk. Uitnodigend zijn. Hier wordt de enige God vereerd, hier is zijn tempel. Kom! Doe mee! Ontdek wat van levensbelang is! Laat dat de sfeer zijn.

Dan moet je hier ook iets kunnen leren over die God. We hebben iets geweldigs uit te dragen.

Trouwens niet alleen naar mensen die geen lid van een kerk

zijn. Ook naar onze eigen jongeren. Ook dat zijn nieuwe stenen. Is er plek voor hen? Wees ook gastvrij naar jongeren toe.

En tot slot: door oude stenen te waarderen [klik]. Er komen nieuwe stenen, er liggen al oude stenen waarop we verder bouwen. God is al jaren bezig met bouwen, al eeuwen. Dan lijkt het soms wel oud en verweerd. Maar God bouwt, dus wij slopen niet. Bouw verder op de stenen die er liggen. Wees dankbaar voor wat oudere generaties hier in de gemeente hebben gedaan. Jongeren worden oud, ouderen waren jong. Samen zijn we stenen in die ene tempel van God.

5. En dan is Gods tempel is nog niet af. Klop jezelf niet op de borst– wij zijn Gods tempel.

Ik proef in de tekst eerder iets anders: Gods tempel wordt hier gebouwd, Gods Geest komt hier wonen. [dia 12].

Gods Geest woont in de gelovigen. Maar dat God woont in zijn gemeente, dat God alles is in allen, dat is iets waarnaar we ook nog op weg zijn. Vergelijk het met deze kerk in Barcelona, die jullie hier zien – de Sagrada Familia: al wel in gebruik als kerk, maar ook nog in aanbouw.

Zo worden wij steeds meer een tempel voor Gods Geest.

Gods wonen hier is nog niet compleet en definitief.

Het is iets waarnaar we op weg zijn.

Iets dat sterker kan worden, meer, groter.

Iets dat we ook in de weg kunnen staan.

Vraag je daarom af, als je lid bent van de gemeente van Christus: hoe sta ik tegenover de Heilige Geest? [dia 13]

Besef ik wie de Geest is en wat Hij geeft?

Sta ik de Geest in de weg?

Ik doe mijn eigen ding, en ik laat me niet leiden door de Geest?

Lieve mensen, besef wat er gebeurt als Christus de bron van je leven is.

Besef wat geweldig het is als door de Heilige Geest God zelf hier komt wonen.

Geef je je werkelijk over aan de leiding van de Heilige Geest?

Verlang je daarnaar?

Verlang je ernaar dat wij helemaal doortrokken zijn van God?

Weet je wat het betekent als wij tempel van God zijn, waar God woont?

Dan leven we hier vanuit het kruis van Jezus Christus – de plek van inkeer, van ommekeer, van vergeving. De plek waar nieuwe mogelijkheden ontstaan.

Dan leven we in de God die doden levend maakt. Wij krijgen dan het nieuwe leven van Jezus.

Dat begint met liefde – de Geest is de Geest die Gods liefde in ons hart stort – wat is dat heerlijk om te ervaren – die overvloed van Gods liefde.

En alles wat er dan verder komt – niet uit jezelf, zoals bij Boedda, maar uit de enige God:

Liefde voor je naaste.

Vrede.

Herstel van relaties.

Vrijheid van Christus.

Ruimte om te leven – echt te leven.

Als je christen bent: laat je leiden door de Heilige Geest.
Dan worden wij echt Gods tempel!

Als je nog geen christen bent: dat die Geest in je komt wonen,
dat is het mooiste wat je kan overkomen. Nergens is Gods
liefde zo dichtbij!